

**CARNER REPRESENTA
UNA ÀMPLIA I RICA
LITERATURA**

Jordi Llavina

Escriptor

De set en set

Isabel
Llauger

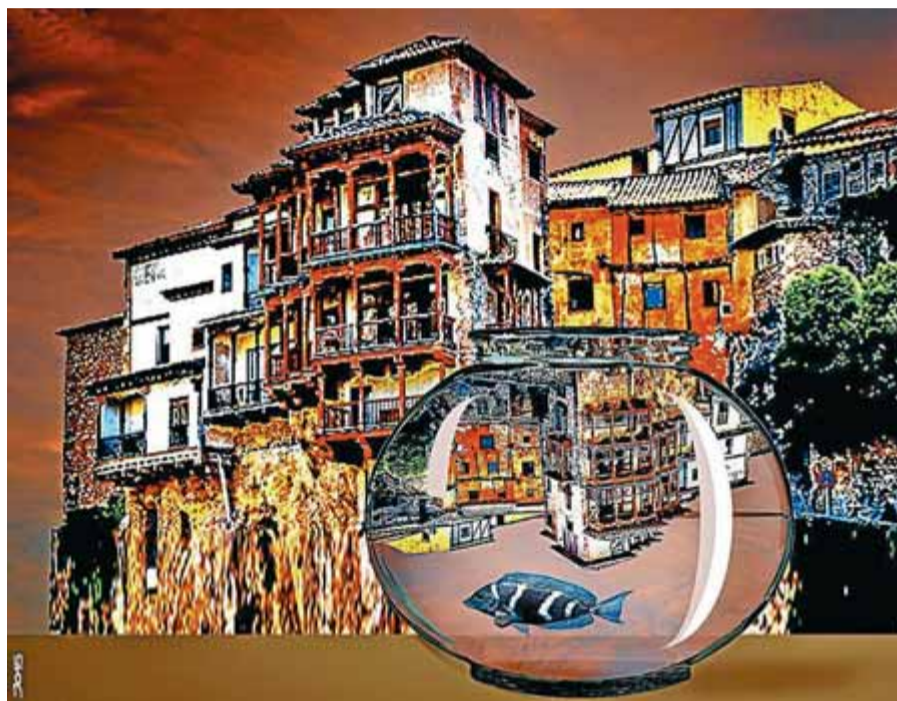

La peixera i el dubte

El primer dia de l'any jo era a Conca, bella ciutat castellanomanxega plena d'esglésies, oratoris i convents, última escala d'un viatge castellà que els dies anteriors ja ens havia dut a Burgos, Salamanca, Segòvia, Àvila i Madrid. Conca és una mica més gran que Vic, i, tot i això, té menys vida que la capital d'Osona. A Vic, també hi ha moltes esglésies i convents, però la petja burgesa s'hi fa sentir força més que a la ciutat de les cases penjades. Estic enamorat de Conca: de la bellesa de la ciutat alta, de l'esglai de les seves vistes, del seu barroc —que conviu amb una arquitectura modesta, severa: la de la pinya de cases velles, que sembla brostada de la mateixa roca—, del temps propi del lloc, que diríeu que s'ha aturat trenta anys enrere; de la benaurada *paradoxa* del seu foment de l'art abstracte contemporani...

PER AL MEU VIATGE DUIA, entre altres volums, *Poesia*, de Josep Carner (edició de Jaume Coll, Quaderns Crema, 1992). En realitat, encara no n'havia fet gaire cas, de la poesia del príncep, fins al moment que relataré. M'estava a l'habitació de l'hotel, a quarts de deu del matí, preveient el que, en efecte, va complir-se al cap d'una estona: que l'1 de gener és més difícil trobar un bar obert a Conca que punts d'acord entre els dos principals partits polítics del nostre país. Carner, que ho va deixar gairebé tot dit (i de quina manera!), ens dóna, en *Mai no és tothom content*, una imatge que es pot adaptar molt bé a aquesta nit desfocada de Cap d'Any: "Quan tornes a ta cambra eixint del ball, / hi ha un turment i un delit a la vegada: / el cruïxir de la seda abandonada / i el llampegueig de joia del mirall".

EL NOSTRE HOTEL era a la part nova de la ciutat, que és una part d'una lletjor formidable, gairebé tràgica (¿com pot ser que hi hagi, en les ciutats més belles d'Espanya i de Catalunya, un desajustament tan gran entre els nuclis antics i els d'expansió de l'època del *desarrollismo*?). Jo feia temps a la *cambra*, considerant que, potser a partir de les deu, ja trobaria un lloc on poder-me refugiar davant un cafè amb llet. Llavors vaig veure una cosa que em va fer pensar en

JORDI SOLER

l'autor de *La paraula en el vent*, i que em va fer inferir, encara, que el 2015 potser no seria un any dolent del tot: al darrere de l'hotel, en una mena de parc ple de plantes seques i polsegoses, un pardal mirava d'arrossegar una molla de pa. S'hi escarrassava molt, però no se n'acabava de sortir: la molla era massa grossa per al seu bec. Per fortuna, però, aquell moixó de color indefinible era prou espavilat: va esmicolar una mica el seu tresor, se'n va cruspir una part i l'altra se la va endur, tot aixecant el vol. Vull dir que va esmorzar i encara va reservar-se una mica de pa per al dinar.

L'ESCENA SEMBLAVA EXTRETA d'una poesia de Carner: algú que mira, commogut, el petit tràfec de l'alat; tots dos —home i ocell—, del tot indiferents, immunes, a la *ressaca* del dia. Aleshores vaig

"Som peixos, solitaris o muts en la corrua: / joguina de les forces del pregon"

obrir el llibre a l'atzar, i se'm va aparèixer un poema fascinant que no recordava de lectures anteriors, un dels de la secció "Mar": *La peixera i el dubte*. Mai, fins al proppassat 1 de gener, no hi havia reparat, tot i que és molt probable que ja l'hagués llegit: "La mar és la peixera / de Déu, rodona, amb fites de cristall".

"SOM PEIXOS, SOLITARIS O MUTS en la corrua: / joguina de les forces del pregon". El nostre líric usa sovint allò que Eliot va anomenar el *correlat objectiu*. Aquí, peixos i joguines (el de la joguina apareix més d'una vegada, en la seva obra). Era, sens dubte, un poema adequat per a un dia fundacional com aquell: "¿Quin vent hi haurà demà? ¿Què hi fem al món?", es pregunta el poeta. Es fa aquesta pregunta i, tot seguit, se'n fa quatre més —totes les quals, nítida expressió del dubte del títol—. Les dues últimes: "¿Só jo, mirant, qui fa la mar rodona? / ¿O só mar o peixera, jo mateix?".

JA FA MOLTS ANYS que començo l'any llegint poesia. Enguany, però, he decidit instituir una nova tradició: a partir d'aquest 2015, inauguraré sempre l'any llegint Carner. Ell, tot sol, representa una àmplia i rica literatura.

L'espai amable

Quan era petita la meua àvia m'explicava que alguns llocs (no tots) com les persones (tampoc totes) tenen ànima. Em deia que quan arribàvem a la casa d'estiu, aquesta es posava contenta perquè tornàvem a ocupar-la després de l'abandó de l'hivern. Em repetia que els espais s'havien de cuidar i que, si bé l'ànima de les persones era un valor intangible per mimar, l'esperit dels edificis també s'havia de respectar. La veritat és que a mi tota aquella explicació de misteris poc palpables em feia una mica de basarda, però vaig créixer valorant els racons i adonant-me que, a vegades, quan entro en un edifici, casa o local, sense saber molt bé perquè, m'hi sento incòmoda, se m'arriba la pell i noto una sensació desagradable. És una percepció passatgera que amb els anys he après a educar i a temperar sense deixar que em condicioni. I a l'inrevés; hi ha indrets on quan hi arribo em relaxo i em sento arropada com si fos a casa. Aquest efecte físic també em passa, i molt, amb els individus. Hi ha persones les quals intueixo un rerefons fals i mesquí i em provoquen una reacció química de rebuig absolut que, sortosament, també he après a controlar. I d'altres, en canvi, que sota una aparença esquerpa em produeixen tendresa i proximitat. Són aquells que, sense saber-ne res, te'ls sentes propers i et resulten entranyables.

Una qüestió de química positiva global és la que fa que avui la Llibreria 22 de Girona sigui un referent cultural al país. Una sensació autèntica, vertadera i agradable que se l'ha anat treballant llibre a llibre, recomanació a recomanació, presentació a presentació, en Guillem Terribas. Al flamant i atractiu (sense buscar-ho) llibreter, els anys (i la neta) l'han fet encara més *charmant* i seductor. Li han endolcit el seu tarannà crític i murri i li han permès crear un espai amable on, a partir de la lletra impresa, s'hi ha parlat i discutit de política, de societat, de gastronomia... de la vida. El polifacètic llibreter, actor, escriptor, tertulià i, n'estem segurs, que home de bé que ara es jubila, ha fet la feina de manera extraordinària. Li prenen el relleu dolçament, però tots seguim necessitant la seva ironia i els seus suggeriments. Felicitats, cavaller!

**EN
SÍSIF**

Jordi
Soler

CHARLIE HÉGDO !!!

JORDI SOLER 15